

۱۴۰۴۹۸۰

شهروند ایده آل

www.ketab.ir

تالیف:

مجتبی نظریگی

محسن مولایی

سرشناسه	: نظریه‌ی، مجتبی، ۱۳۵۹
عنوان و نام پدیدآور	: شهروند ایده آل / تالیف مجتبی نظریه‌ی، محسن مولایی.
مشخصات نشر	: تهران: علم استادان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۷ ص.
شابک	: 978-600-6296-91-3
وضعیت	: فیفا
موضوع	: شهروندان
موضوع	: Civics
موضوع	: شهروندان ایرانی
موضوع	: Civics, Iranian
شناسه افزوده	: مولایی، محسن، ۱۳۶۷ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۰۹ ش ۹/عن/ HT10۹
رده بندی دیویی	: ۲۰۱/۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۶۰

شهروند ایده آل

تالیف: مجتبی نظریه‌ی - محسن مولایی
طراح جلد: موسسه مهراد (محسن مولایی)
صفحه آرای: موسسه مهراد ۶۶۴۱۱۷۲۰
ناشر: انتشارات علم استادان
نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۷
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی: باختر
چاپخانه: مهر
صحافی: مهر
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۹۶-۹۱-۳
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای انتشارات علم استادان محفوظ است.

انتشارات علم استادان: خیابان انقلاب- نبش خیابان ۱۲ فروردین
پلاک ۱۳۱۴ - طبقه اول- واحد ۲- تلفن: ۶۶۴۱۸۴۹۳

فهرست مطالب

فصل اول- تعریف مفاهیم بنیادی	۹
تعریف جامعه مدنی	۱۰
جامعه مدنی از دیدگاه‌های مختلف	۱۳
ویژگی‌های جامعه مدنی:	۱۶
مفهوم شهروندی:	۱۸
رابطه آموزش و ورزش و جامعه مدنی: تربیت شهروندی	۱۹
فصل دوم- کالبد ثانی مفهوم شهروندی	۲۱
اهداف چارچوب نظری	۲۲
عناصر اصلی مفهوم شهروندی	۲۴
تعریف عناصر چارچوب مفهومی:	۲۶
هویت ملی:	۲۶
الگوی مفهومی زیر این مفاهیم مرتبط را به تصویر می‌کشد:	۲۷
۱-۲. استانداردهای نهادی	۲۹
۲-۲. زبان یا زبان‌های رسمی:	۲۹
۲-۳ رسانه‌ها:	۲۹
۳- میراث اجتماعی:	۳۰
۴- همبستگی و میهن پرستی:	۳۱
تعلقات فرهنگی- اجتماعی و فراملیتی	۳۱
۱- ارکان و انواع تعلق:	۳۳
۲- اهمیت نسبی تکرار:	۳۴
نظام اثربخشی حقوقی:	۳۴

۳۷	 مشارکت سیاسی و مدنی:
۴۲	 التزام قانونی:
۴۳	 ارتباط درونی بین مفاهیم و چارچوب مفهومی
۴۵	 فصل سوم - الگوهای اصلی شهروندی
۴۶	 الگوی اصلی شهروندی
۴۸	 ۲- الگوی جذب یا همانند سازی
	 فصل چهارم - بررسی ویژگی‌های شهروند مطلوب در آیین پژوهش‌های انجام
۵۱	 شده
۵۷	 تحقیقات انجام شده: سطح بین‌المللی:
۶۲	 جمع‌بندی:
۶۳	 فصل پنجم - تربیت شهروندی
۶۴	 مقدمه
۶۶	 مفهوم و فلسفه تربیت شهروندی:
۶۷	 دلایل توجه به تربیت شهروندی در دوران معاصر:
۶۸	 اهداف و سیاست‌های آموزش شهروندی:
۷۰	 الگوهای تربیت شهروندی:
...	 فصل ششم - نقد و بررسی ویژگی‌های شهروند مطلوب برای جامعه ایران
۷۳	
۷۴	 مقدمه
۷۵	 (ب) سوالات فرعی
۷۶	 فرضیه‌های تحقیق:
۷۶	 الف - فرضیه‌های اصلی

۷۶	ب- فرضیه‌های فرعی
۷۸	جامعه آماری
۷۸	نمونه تحقیق و ویژگی‌های آن
۷۸	سطوح
۸۰	روش نمونه‌گیری
۸۲	ابزار جمع‌آوری اطلاعات
۸۳	روش‌های آماری
۸۴	اهمیت موضوع تحقیق
۸۵	متغیرهای تحقیق
۸۸	یافته‌های تحقیق
۸۹	الف) شناخت مدنی:
۹۲	ب: توانایی‌های مدنی:
۹۵	ج) نگرش مدنی:
۹۷	جمع‌بندی نهایی از ویژگی‌های شهروند مطلوب
	بخش دوم: میزان توجه به پرورش ویژگی‌های شهروندی در برنامه‌های درسی
۹۹	مدارس
۹۹	الف) میزان توجه در طراحی برنامه درسی مدارس
۱۱۱	یافته‌ها با توجه به فرضیه‌های تحقیق
۱۱۵	فصل هفتم- عوامل و زمینه‌های تربیت شهروندی
۱۱۶	مقدمه:
۱۲۵	نقش مربیان، معلمان و اردوها در تربیت شهروندی:
۱۲۵	۱- نقش الگویی؛ رشد عاطفی

- ۲- نقش رهبری؛ ایجاد قدرت تصمیم گیری و اعتماد به نفس: ۱۲۷
- ۳- نقش حمایتی؛ سمت دهی و باورسازی استعدادها و علایق: ۱۲۷
- ۵- نقش انضباطی؛ کمک به کنترل شخصی: ۱۲۹
- ۶- نقش معنوی، رشد ارزش های اخلاقی: ۱۳۰
- ۷- نقش مسورتی؛ شناخت مشکلات و پیدا کردن راه حل برای آنها: ۱۳۰
- دوره های منابع و مآخذ ۱۳۳
- الف) منابع بررسی ۱۳۳
- ب) منابع ارجاعی: ۱۳۵

در دوران کنونی شناسایی ویژگی‌ها و خصوصیات شهروندان مؤثر و آماده سازی شرایط و زمینه‌های لازم برای رشد و پرورش چنین شهروندانی یکی از مهمترین دل مشغولی‌های تمامی نظام‌های اجتماعی را تشکیل می‌دهد. یکی از جدیدترین مطالعاتی که در سطح بین‌المللی و با مشارکت ۲۰ کشور جهان انجام شده است و تحت عنوان «مطالعات شهروندی»^۱ منتشر شده است، نشان می‌دهد که اغلب جوانان دارای این نگرانی عمیق هستند که چگونه کودکان، نوجوانان و جوانان خود را برای زندگی در رامنوع معاصر آماده کنند و راه رسم مشارکت در مسائل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی را به آنها بیاموزند. (torney porta, 1999, p 12). در این گزارش که به عنوان یک سند مورد استفاده بسیاری از محققان و سیاستگذاران قرار می‌گیرد، چنین آمده است که هم اکنون در کشورهای مختلف جهان بخش عظیمی از تحقیقات و منابع صرف کشف این حقیقت می‌شود که شهروند مطلوب برای جامعه آنها باید در آن چه خصوصیتی باشد و چگونه می‌توان این ویژگی‌ها و صفات را در اقشار مختلف جامعه توسعه و گسترش داد. (ibid, p. 14).

هم اکنون که بیش از یک قرن از استقرار نظام آموزش و پرورش رسمی در کشور ایران می‌گذرد، به نظر می‌رسد مهم‌ترین رسالت نظام که عبارت از گسترش و تعمیق ارزش‌های انسانی در سطح جامعه، مورد غفلت قرار گرفته است و تلاش‌های انجام شده برای تربیت انسان‌های مطلوب در ابعاد آموزش، پرورش، تبلیغی و مانند آن قرین موفقیت نبوده است. مهم‌ترین گواه این ادعا رشد یافتن نسل جدید در درون نظام اجتماعی کشور به دور از ارزش‌های بومی ایران و بسان بیگانگان می‌باشد.

به همین سان مسائل و مشکلات عدیده‌ای که در بعد اجتماعی و سیاسی فراروی کشور قرار گرفته است نیز شایان توجه می‌باشد. بحران‌ها و شورش‌های اجتماعی، به ویژه در نزد نوجوانان و جوانان، هنجار گریزی، ارزش ستیزی، زیر پا گذاشتن قواعد و مقررات اجتماعی و مهم‌تر از همه، بی توجهی فزاینده به ارزش‌های اجتماعی، چالش اساسی را فراروی جامعه قرار داده است. در این راستا دو نکته اساسی قابل ذکر می‌باشد اول آنکه علی رغم رسالت فرهنگی و معنوی نظام آموزش و پرورش که در صدد تزکیه و به تعالی رسانیدن نوع انسان می‌باشد. دامنه تلاشها و اقدامات پژوهشی در راستای ترسیم سیمای مطلوب انسان توسعه یافته بسیار پراکنده، غیر منجمد و غیر علمی بوده است. به نحوی که منابع و اطلاعات در دسترس نمی‌تواند سیمای شهروند مطلوب را برای جامعه ایران ترسیم کند و از سوی دیگر به واسطه روشن نبودن غایت و هدف اصلی نظام در این زمینه، عملکردها و سیاستگذاری‌ها از انجام و وحدت رویه برخوردار نبوده است این در حالی است که در جوامع لیبرال دموکرات، سرمایه گذاری عظیمی در بخش شهروند مطلوب انجام می‌پذیرد و نظام‌های تربیتی و تبلیغی بر مبنای این اطلاعات، برنامه‌ها و طرح‌های عملیاتی را به مرحله اجرا در می‌آورند.

کتاب حاضر در چارچوب مطالب و فصول مندرج به دنبال برای یک مطالعه اجمالی در خصوص شهروند مطلوب در جامعه ایران است. تا در این رهگذر، زمینه‌های لازم را برای جهت گیری مناسب معلمان و برنامه ریزان مدارس ابراهیمی و اجرای اقدامات ضروری آموزش و پرورش فراهم سازد.